

Koran – od objawienia do znanej nam dziś postaci

NA PODSTAWIE NOTATEK Z WPROWADZENIA DO TAFSIRU

SIOSTRY W ISLAMIE

Koran – od objawienia do znanej nam dziś postaci.

Na podstawie notatek z wprowadzenia do
tafsiru.

“Koran – od objawienia do znanej nam postaci. Na podstawie notatek z wprowadzenia do tafsiru.”

Notatki z zajęć w Tahfeez ul Qur’an

Siostry w islamie

Korekta: V.Oszczanowska

*

kawakardamonowa@gmail.com

www.linktr.ee/siostrywislamie

www.kawakardamonowa.pl

www.instagram.com/siostrywislamie

wydanie 1

2022

*

Wstęp

Wszelka chwała i cześć należą się Allahowi, Panu światów. Modlimy się o błogosławieństwa dla naszego Proroka Muhammada sollallahu 'Alajhi ła sallam i jego rodziny, Towarzyszy, a także wszystkich tych, którzy podążają ich błogosławioną drogą aż po Dzień Sądu. Ten niewielki ułamek wiedzy, jaki zawiera poniższa publikacja, ma miejsce dzięki Łaskawości i Miłosierdziu Najwyższego Allaha. Wszelkie błędy i niedociągnięcia zaistniały z mojej winy i niedoskonałości, niech Allah mi wybaczy, zaakceptuje ten projekt jako sadaqā dżarijah ode mnie i od Was, od moich nauczycielek, które w dzisiejszych czasach poświęcają całe swoje życie na nauczanie islamu przez siedem dni w tygodniu, a także od całej społeczności muzułmańskiej.

Mam nadzieję, że poprzez spisanie i przetłumaczenie tych notatek uda mi się przybliżyć Wam nieco początki objawienia Koranu i zachęcić Was do zdobywania oceanu wiedzy o naszej przepięknej religii, aamiin.

Wasza siostra w islamie,

Ajsza

22 Dżumada al Ałłal 1443/ 26 Grudzień 2021

Spis treści

1. Koran jako objawienie.....str 7
2. Koran jako Słowo Boże.....str 10
3. Sury mekkańskie a medyńskie.....str 12
4. Objawienie z przyczyny.....str 14
5. Siedem stylów recytacji.....str 15
6. Prezerwacja tekstu.....str 16
7. Ostateczny zapis Koranu.....str 17

1. Qur'an (Koran) jako łaħi (objawienie)

Koran przekazano Sajjidinie (Sajjidina oznacza przywódcę, imama) Muhammadowi Mustafie (Wybranemu) ﷺ (Solallahu 'Alajhi Ła Sallam - niech będą z nim pokój i miłosierdzie Boże) metodą objawienia.

Wszyscy poprzedni prorocy i wysłannicy od czasów samego Aadama ('Alajhis salam, pokój z nim) aż do Proroka Muhammada ﷺ otrzymali objawienie. Allah Ta'Ala (Wszechmocny) zesał nas na ten świat w ramach testu, próby. Aby go zdać, jesteŃmy zobligowani dokonywać pewnych uczynków. Należą do nich bycie posłusznym Allahowi i czczenie Go (Jedynego Boga, bez partnerów, współtowarzyszy). By pokazać nam, jak to zrobić, Allah uchylił rąbek tajemnej Boskiej Wiedzy. Zmysły są jednym z jej rodzajów, poprzez wzrok czy dotyk rozumiemy świat wokół nas. Jednakże same zmysły dają nam dostęp do ograniczonej wiedzy, dlatego potrzebne jest nam objawienie. Allah wybrał proroków i wysłanników, aby nauczali tego rodzaju wiedzy (nazywamy to risalah - prorocstwo). Po naszym Proroku Muhammadzie ﷺ nie będzie kolejnych objawień ani proroków, ponieważ wszystko, czego potrzebujemy, zostało zawarte w Koranie.

Objawienie przychodziło do Proroka ﷺ w różnych formach. W hadisie ze zbioru Sahih Bukhari Ajsza (Radiallahu 'Anha - niech Allah będzie z niej zadowolony) przekazała, że Harith Ibn Hiszam zapytał Proroka ﷺ w jaki sposób otrzymuje on objawienie. Prorok ﷺ powiedział: "Czasami słyŃszę dzwony; to najtrudniejszy dla mnie rodzaj objawienia. Kiedy ich dzwonienie ustaje, to tak, jak gdyby ten dźwięk wstał w moją pamięć, po prostu wiem. Innymi razy Dżibril (Gabriel) pojawia się przede mną pod postacią człowieka."

W innym hadisie wyjaśnił, że owe dzwonięcie trwa nieprzerwanie i nadchodzi z wszystkich kierunków naraz, nie ustaje. Z tego powodu słuchającemu trudno jest ustalić jego kierunek. Kiedy Musa (Mojżesz, 'Alajhis salam) rozmawiał z Allahem, również słyszał dźwięk dobiegający z wszystkich kierunków naraz. Trudno jest nam to sobie wyobrazić, jako że tego nie doświadczyliśmy.

Tego typu objawienie było bardzo trudne fizycznie dla Proroka ﷺ. W tym samym hadisie wspomnianym wyżej 'Ajsza Radiallahu 'Anha dodała, że nawet w zimny dzień po jego czole spływały strużki potu. W innym hadisie powiedziała, że bledł, trząsł się i pocił tak bardzo, że krople potu opadały (jedna po drugiej) niczym perełki. Jeśli objawienie miało miejsce w czasie jazdy na zwierzęciu, ugięło się ono nagle pod jego ciężarem, a kiedy zdarzyło się podczas gdy głowa Proroka ﷺ spoczywała na kolanach Zaida bin Thabit (Radiallahu 'Anhu), ciężar był tak silny, iż miał on wrażenie, że złamie się jego noga. Według 'Umara ibn Khattab Radiallahu 'Anhu on i inni Towarzysze byli świadkami tego typu objawienia, kiedy przebywali z Prorokiem ﷺ, słyszeli wtedy dźwięk podobny do brzęczenia pszczoł.

Drugim przykładem była sytuacja, kiedy Dżibril ('Alajhis salam) przybywał pod postacią człowieka, który był bardzo podobny do Dihyaha al Kalbiy (Radiallahu 'Anhu), jednego z Towarzyszy.

Trzecia forma objawienia miała miejsce kiedy Dżibril ('Alajhis salam) pojawiał się w swojej naturalnej formie. Wydarzyło się to trzykrotnie: za pierwszym razem, kiedy Prorok ﷺ zapragnął go zobaczyć; za drugim podczas Mi'radż (Wzniesienie do Nieba w Jerozolimie) i za trzecim podczas początków prorocstwa, w Adżjad w Mekce. Pierwsze dwa przekazy są autentyczne, trzeci jest słaby.

Czwartym rodzajem była bezpośrednia rozmowa z Allahem (w ten sam sposób, w jaki robił to Musa, 'Alajhis salam). Miało to miejsce raz podczas Mi'radż i raz we śnie.

Piątym rodzajem było kiedy Dżibril ('Alajhis salam) nie pojawiał się fizycznie, a umieszczał objawienie w sercu Proroka ﷺ. Określamy ten typ “dmuchnięciem w serce.”

Koran, a także i poprzednie Księgi, spisano w Tablicy. Jest o niej mowa w surze 85, wersach 21-22: “Zaiste, to godny chwały Koran (szlachetna Księga – objawiona i recytowana), na (dobrze) strzeżonej Tablicy (chronionej od wszelkiego przekłętą szatana i bezpiecznej od wszelkiego fałszu” (tł. Koranu J.Surdel/A.Unal). Znajduje się ona tuż przy Tronie Allaha. Przeznaczenie wszystkiego, od dnia kiedy zostaje stworzone aż do końca świata, jest na niej spisane. Tak było też z Koranem. Allah stworzył pióro i nakazał mu wszystko tam spisać.

Koran zniesiono z owej Tablicy dwukrotnie. Poraz pierwszy w Baitul Izzah (Wzniesionym Domu) znanym też jako Baitul Mamur – jest to Ka'bah w siódmym niebie bezpośrednio nad Ka'bą w Mekce, po to, by aniołowie zobaczyli jego doskonałość. Zniesiono go tam jednorazowo i w całości (z tego powodu ptaki nie latają nad Ka'bą. Od początków świata do jego końca aniołowie okrążają Baitul Izzah, każdy z nich tylko jeden raz). Część uczonych twierdzi, że miało to miejsce podczas Laylatul Qadr w Ramadanie, inni, że podczas Bitwy pod Badr (17/19 Ramadana). Drugie zniesienie odbyło się bezpośrednio do naszego Proroka ﷺ. Koran objawiano mu stopniowo przez okres 23 lat. Został on prorokiem w wieku 40 lat, a zmarł w wieku 63.

2. Koran jako Słowo Boże

Pierwszymi wersami objawionymi naszemu Prorokowi ﷺ było 5 początkowych wersów Sury Alaq (sura 96, tł. J.Surdel/A.Unal):

1. *Czytaj w Imię (i z Imieniem) swego*

Pana, który stworzył –

2. Stworzył człowieka z przylegającej

(do ściany łona) zakrzepłej krwi.

3. Czytaj, a twój Pan jest Najbardziej

Szczodry,

4. Ten, który nauczył (człowieka) przez

pióro –

5. Nauczył człowieka tego, czego on nie

wiedział.

Objawienie to miało miejsce na Dżabal al Nur (Górze Nur) wewnątrz Jaskini Hira. Prorok ﷺ był osobą o czystej duszy i sercu, nie grzeszył. Ludzie w Mekce przypisywali Bogu współtowarzyszy (szirk) i czcili bożki. Prorokowi ﷺ bardzo się to nie podobało. By oddalić się od nich, przebywał w jaskini Hira. Czasami zostawał tam na wiele dni, jego żona Khadzidża (Radiallahu ‘Anha) przynosiła mu jedzenie. Pewnego razu, gdy przebywał w odosobnieniu, Dżibril (‘Alajhis salam) objął go (Prorok ﷺ opisał to później Khadidży jako uczucie duszenia się) i powiedział: “Czytaj.” Prorok ﷺ odpowiedział: "Nie potrafię czytać.” Dżibril objął go mocniej i nakazał ponownie czytać. Powtórzyło się to trzykrotnie i wtedy Prorok ﷺ wyrecytował powyższe 5 wersów. Wysłannik Boży ﷺ był przerażony i pospieszył

do domu. Poczł się bardzo chory i zagubiony ze względu na to, co się wydarzyło. Opowiedział wszystko żonie, a ona go pocieszała. Poprosił o koc, jako że było mu zimno. Zapytał ją, czy to mógł być efekt dżinna lub czarnej magii. Khadidża, która była starsza i bardziej doświadczona życiowo od swojego męża, powiedziała mu, że znajdą odpowiedź. Wiedziała, że jest on bardzo dobrą osobą, zawsze troszczącą się o rodzinę i biedniejszych, która nie ma w sobie ani odrobiny zła. Zabrała go zatem do swojego kuzyna Waraqaħa ibn Nawfal, który był chrześcijańskim kapłanem. Waraqaħ rozpoznał, że to Anioł Dżibril był tym, kogo Prorok ﷺ spotkał w jaskini. Waraqaħ wyjaśnił im, że to ten sam Anioł, który przyszedł do Musy (Mojżesza) i Isy (Jezusa), 'Alajhis salam. Prorok ﷺ zapytał czy zostanie wypędzony. Waraqaħ odpowiedział, że każdy, kto przyszedł z podobnym przekazem, był traktowany w okrutny sposób. Prorok ﷺ zasmucił się, jako że był bardzo związany z swoją społecznością.

Przez kolejne 3 lata nie było żadnego objawienia, był to tzw "okres fatarah". Allah dał ten czas Prorokowi ﷺ na przygotowanie się do częstych objawień, a także zapraszania ludzi do islamu jako ostatni Wysłannik Boży. Ludzie przyjmowali islam w sekrecie. Pierwszą osobą, która go zaakceptowała, była Khadidża bint Khułajlid Radiallahu 'Anha; mężczyzną - Abu Bakr Siddiq, pierwszym dzieckiem 'Ali ibn Abi Talib, a niewolnikiem Zaid Ibn Haritha, Radiallahu 'Anhuma.

Abu Talib ibn Abd al Muttalib, wujek Proroka ﷺ, opiekował się nim od dzieciństwa, mimo że sam miał wiele dzieci i nie byli bogaci. Był on przywódcą klanu Banu Haszim (Kurejszyci) i cieszył się ogromnym statusem społecznym. Kiedy Prorok ﷺ wyprowadził się z jego domu, przyłączyło się do niego kilku jego kuzynów, w tym 'Ali, Radiallahu 'Anhu. Miał on zaledwie 10 lat, kiedy zaakceptował islam. Prorok ﷺ zamierzał skonsultować to z jego ojcem, ale 'Ali odpowiedział, że nie musi konsultować z nim czegoś, w co sam wierzy.

3. *Sury mekkańskie a medyńskie*

Cechy charakterystyczne dla mekkańskich (objawionych w Mekce przed Hidżrą/migracją) i medyńskich sur (objawionych w Medynie, po Hidżry):

1. Każda sura, w której znajduje się słowo Kalla (nigdy) jest surą mekkańską. Użyto go 33 razy w 15 surach w drugiej części Koranu.

2. Każda sura ze znakiem sadzdy (sudżud) jest surą mekkańską. Znaki te są zapisane na marginesie, by łatwiej było je dostrzec podczas czytania Koranu.

3. Każda sura zawierająca historię Adama ('Alajhis salam) i Iblisa/Szatana jest wersją mekkańską, z wyjątkiem sury Baqarah.

4. Każda sura z pozwoleniem na lub opisem dżihadu jest surą medyńską.

Sam dżihad/Święta Wojna został nakazany przez Allaha po migracji muzułmanów, kiedy poganie nadal ich prześladowali i chcieli zabić Proroka ﷺ, pomimo opuszczenia przez nich rodzimych ziem. Muzułmanie migrowali dwukrotnie do Abisynii, gdzie Ashamah Nigus/Najashi (król chrześcijański) udzielił im azylu i za trzecim razem do Medyny.

5. Każda sura wspominająca hipokrytów (Munafiq) w Medynie jest Madani (medyńska). Wyrządzili oni muzułmanom największą szkodę poprzez udawanie przynależności i szpiegowanie.

6. Mekkańskie sury są z reguły krótkie i ogólnikowe, medyńskie zaś dłuższe i szczegółowsze.

7. Mekkańskie sury mówią o prorocत्वie, życiu po śmierci, pocieszają, głoszą Jedność Allaha.

Medyńskie sury mają więcej wytycznych np jak oddawać cześć, regulują życie społeczne, obowiązki itd.

8. Sury mekkańskie odnoszą się do politeistów/bałwochwalców.

Sury medyńskie zwracają się do hipokrytów i Ludów Księgi.

9. Styl sur mekkańskich jest bardziej wzniosły.

Sury medyńskie są prostsze, zawierają różne historie.

Koran objawiano stopniowo przez 23 lata. Dżibril ('Alajhis salam) przybywał czasem z jednym wersem, surą, czasami na kilka razy, a czasami od razu w całości. Koran musiał być objawiony powoli, ponieważ Prorok ﷺ nie potrafił pisać. Łatwiej było też ludziom zaadaptować się powoli, jako że praktykowanie wszystkiego na już byłoby trudne. Dżibril ('Alajhis salam) często przybywał z nowym objawieniem (z nakazu Allaha), aby pocieszyć Proroka ﷺ, przez co tortury stawały się nieco znośniejsze.

Część Koranu zawiera odpowiedzi na różne pytania zadawane Prorokowi ﷺ przez ludzi.

4. Objawienie z przyczyny

Sura Muddaththir była drugim objawieniem. Prorok ﷺ przemówił o islamie otwarcie i publicznie i rozpoczęły się tortury wobec muzułmanów w Mekce.

Powody objawienia:

- niektóre wersy zostały objawione bez powiązania z żadną z sytuacji np surah Fatiha lub sury, w których Allah przestrzega niewierzących, opisuje stworzenie, dzień i noc, obiecane wynagrodzenie dla wierzących itd.,

- inne wersy objawiono jako odpowiedź na pytania ludzi lub w nawiązaniu do jakiejś sytuacji. Nazywamy je objawieniem z przyczyny np wersy mówiące o zakazie poślubiania niewierzących kobiet, dopóki nie zaakceptują islamu, objawiono w odpowiedzi na sytuację jednego z Towarzyszy mającego intencję poślubienia kobiety, z którą spotykał się, zanim został muzułmaninem. Zapytał on Proroka ﷺ czy jest to dozwolone, po czym objawiono wyjaśniające tę kwestię wersety. Zarządzenie to nie dotyczy jednak jedynie jego, nakazy Świętej Księgi obowiązują wszystkich wiernych aż po Dzień Sądu.

5. Siedem stylów recytacji

Początkowo muzułmanom wolno było recytować Koran na siedem różnych sposobów. Jest to potwierdzone w zbiorze hadisów Sahih Muslim, w którym czytamy, że Dżibril ('Alajhis salam) przyszedł do Proroka ﷺ z nakazem Allaha, by ludzie recytowali w tylko jeden sposób. Prorok ﷺ poprosił Allaha o przebaczenie za nieumiejętność jego ludzi w wysłuchaniu tego nakazu, wtedy Allah nakazał im recytować na dwa sposoby. Sytuacja powtarzyła się do momentu, w którym Allah zezwolił na recytację na siedem sposobów.

Osoby zwane Qari uczą się recytacji na wszystkie 7 sposobów, nazywamy to Qirat e sabha.

Różnice w owych siedmiu recytacjach występują w:

- rzeczownikach
- czasownikach
- umiejscowieniu fathy, kasry i dammy (znaki oznaczające samogłoski)
- słowach dodanych lub wyjętych z wersu
- rearanzacji słów
- zapisie
- sposobie recytacji

Należy podkreślić, że wszystko powyższe nie wpłynęło na znaczenie Koranu, pozostało ono bez zmian, dlatego dopuszczono wszystkie siedem. By to zrozumieć, można je porównać do dialektów i gwar w różnych miejscach, jako że język arabski różni się w zależności od danego rejonu.

6. Prezerwacja tekstu Koranu

W początkowym etapie islamu głównym celem wiernych było zapamiętywanie Koranu. Prorok ﷺ powtarzał jego treść z Dżibrilem ('Alajhis salam) w każdy Ramadan. W krótkim czasie wielu Towarzyszy zapamiętało cały Koran, między innymi kalifowie (przywódcy świata muzułmańskiego po śmierci Proroka ﷺ). Prorok ﷺ zorganizował spisanie Koranu jeszcze za swojego życia, Towarzysze tacy jak Zaid Ibn Thabit, Ali ibn Abi Talib i inni spisywali go na zmianę z recytacji Wysłannika Bożego ﷺ. Spisywano go na kamieniach, kościach, skórze, liściach itd. Towarzysze mieli również w zwyczaju spisywać nowe wersy, które ich nauczono. Całą Świętą Księgę utrwalono za życia Proroka ﷺ pod jego czujnym okiem (jeszcze nie w znanej nam dziś formie, ale całą jej treść).

W czasach kalifatu Abu Bakra (Radiallahu 'Anhu), pierwszego przywódcy po śmierci Proroka ﷺ, wielu Huffaz (ludzi, którzy zapamiętali cały Koran) zostało męczennikami. Abu Bakr (Radiallahu 'Anhu) zaczął się obawiać, że zostaną przez to utracone fragmenty Koranu. Nakazał jednemu z osób spisujących Koran z Prorokiem ﷺ, Zaidowi Ibn Thabit, zebranie wszystkich osobnych zapisów Koranu w postaci jednej Księgi. Wymagał on sporego zachęcania, jako że przerażał go ogrom odpowiedzialności wobec tego zadania. Ostatecznie Allah ułatwił mu je i zebrał on prywatne zapiski wszystkich Towarzyszy, by porównać je i by nie polegać tylko i wyłącznie na swojej pamięci, celem uniknięcia potencjalnych błędów. 'Umar (Radiallahu 'Anhu) również je sprawdzał. Zaid (Radiallahu 'Anhu) upewnił się także, że do zapisu każdego wersu obecnych było dwóch świadków, którzy przebywali z Prorokiem ﷺ w momencie jego objawienia. W ten sposób zachowano autentyczność treści Koranu.

7. Ostateczny zapis Koranu

Za czasów kalifatu Uthmana, Radiallahu 'Anhu, islam rozprzestrzenił się w różnych częściach świata. Na podbitych ziemiach wojownicy zostawiali pomiędzy nowymi muzułmanami i nauczali islamu (w jednej z siedmiu znanych im recytacji). Z tego powodu ludzie nauczani przez różnych Towarzyszy zaczęli wyklócać się, czyja wersja jest prawidłowa. Prowadziło to do poważnych konfliktów, oskarżeń o niewiarę i zmienianie Koranu (nie znali oni języka arabskiego na tyle dobrze, by rozumieć różnice dialektów i brak zmian w treści Koranu pomimo korzystania z wszystkich siedmiu dozwolonych wersji recytacji).

Huzai'ah Radiallahu 'Anhu zasugerował Uthmanowi, że powinien to jakoś rozwiązać. Uthman Radiallahu 'Anhu zebrał Towarzyszy i poprosił o ich opinie. Wspólnie zdecydowano, że wszyscy powinni przyjąć tylko jedną, obowiązkową wersję recytacji. Uthman poprosił o kopię całego Koranu, którą przechowywała Hafsa (Radiallahu 'Anha, żona Proroka ﷺ, otrzymała ją od swojego ojca 'Umara, a on od Abu Bakra, Radiallahu 'Anhuma). Na podstawie tej kopii 4 Towarzyszy przygotowało Koran pozwalający zapisem na tylko jeden styl recytacji. Byli to:

- Zaid Ibn Thabit, należący do Ansari
- Abdullah Ibn Zubair
- Sa'id Ibn al-As
- Abdur Rahman Ibn Harith Ibn Hisham – wszyscy troje byli Kurejszycami

Ustanowili oni znaną nam dziś kolejność sur. Przygotowali wiele kopii i wysłali je do Mekki, Syrii, Jemenu, Bahrajnu, Basry, pozostawili też jedną kopię w Medynie. Wszystkie inne wersje posiadane prywatnie zebrano i spalono, by uniknąć dalszych poróżnień. Abdullah Ibn Masud Radiallahu 'Anhu był przeciwny paleniu, ale Ali Radiallahu 'Anhu powiedział mu że to wspólna decyzja. Wysłano

wiadomość do wszystkich przywódców, że tylko ortografia usmańska jest od teraz dozwolona do spisywania Koranu. W późniejszym czasie dodano do niego znaki samogłosek, jako że wraz z rozprzestrzenieniem się islamu coraz więcej muzułmanów nie było pochodzenia arabskiego. Przed czasami ogólnodostępnego druku kaligrafowie poświęcali całe swoje życie na ręczne przepisywanie Świętej Księgi.

Kiedy kopie Koranu stały się ogólnodostępne, zaczęto spisywać księgi tafsiru (komentarzy do i wyjaśnień Koranu). Prorok ﷺ był pierwszym autorem tafsiru, jako że werbalnie wyjaśniał jego znaczenie.

Tafsir stał się permanentną dziedziną wiedzy. Jego księgi zostały spisane przez Towarzyszy i ich uczniów.

Źródła tafsiru:

- sam Koran, jako że często jeden wers wyjaśnia inne
- hadisy - słowa i czyny Proroka ﷺ
- przekazy Towarzyszy, ponieważ prosili oni o porady Proroka ﷺ
- tabi'in – ci, którzy spotkali i uczyli się od Towarzyszy (kolejne pokolenie)
- sam język arabski, dlatego studiuje się jego dziedziny by rozumieć Koran
- przekazy żydowskie (israili) – historie z Tory i Ewangelii. Niektóre z nich zostały spisane przez Towarzyszy na podstawie poprzednich ksiąg, znali historie wspomniane przez Koran, ponieważ byli żydowskimi lub chrześcijańskimi uczonymi przed przyjęciem islamu. Nie mamy pewności co do ich autentyczności z perspektywy islamu, zatem nie polegamy na nich stuprocentowo.

Istnieją 3 rodzaje przekazów Israili:

- te, które potwierdza Koran i sunna

- poprawione przez Koran, takie, które zostały zmienione w poprzednich księgach
- takie, których nie wspominają ani Koran, ani sunna. Uczeni różnią się co do opinii, najbezpieczniej jest je pozostawić.

Dodatkowe informacje:

Podział na dzuzy/30 części Koranu został wprowadzony w późniejszym czasie w systemie nauczania dzieci recytacji. Wszystkie z tych części są jednakowo długie.

Oznaczenia Ruku literą 'Ain na marginesie dodano celem ułatwienia ramadanowych modlitw Tarawih, by recytujący wiedział, gdzie się zatrzymać. Jest ich w Koranie 540. Jeśli się ich przestrzega, zakończenie recytacji całego Koranu wypada w 27 noc Ramadanu.

Niech Allah zaakceptuje od nas wszystkich.